

getirilen 6 numara Fuel-Oil'in iskeleden boşaltılması esnasında meydana gelen yakıt kaçağı nedeniyle 7 km lik deniz şeridi kirlenmiş, deniz canlıları ve kuşları ölmüştür.

Bu ve buna benzer sakıncaları nedeni ile "Samsun Çevre Birlikliği" adıyla bir araya gelen bütün demokratik sivil toplum örgütleri, Mobil Santrale karşı uzun erimli bir mücadele yürütmüşlerdir.Yürütülen toplumsal muhalefet ve sonuçlanan mahkeme kararları nedeniyle 2003 yılında üretimi durdurulan Mobil Santraller 2007 yılında yeniden üretime başlatılmıştır.Bütün bunlara rağmen sözleşmesi gerçekleşen gösterilerle ayda 2.4 Milyon Dolar ödeme yapılmaya devam edilmiştir.

Mobil Santrallerin tesisine başlanmadan önce: yer seçim izni ÇED raporu, Emisyon ön izni ,deşarj izni v.b. gibi Çevre Mevzuatına göre alınması gereken izinler alınmamıştır. Mobil Santrallerin kurulmasını kolaylaştırmak için Çevre Mevzuatında yapılan geçici süreli değişiklikler Danıştay tarafından iptal edilmiştir.Ancak her defasında yapılan yönetmelik değişiklikleri ile Yasalar ve Mahkeme kararları hiçe sayılmıştır. Ankara 10. İdare Mahkemesinin 25.1.2006 tarih 2004/9540 esas 2006/60 sayılı karar ile verdiği "...ÇED raporu hazırlanmaksızın söz konusu Mobil Santralin Samsun ilinde konuşlandırılması yolunda tesis edilen TEİAŞ Yönetim Kurulu kararlarında çevre mevzuatına , Kamu yararı ve hukuka uygunluk görülmemiştir." kararına fermalara itirazı Danıştay tarafından reddedilerek karar kesinleşmiştir.

Buna rağmen mahkeme kararları dahi değişik yorumlanarak Yerel Yönetimin oluşturduğu "Çalışma İzin Kurulu" tarafından Mobil Santrallara "Deneme Üretim İznii" verilmiştir. Deneme üretim izni verilirken , Yerel Yönetimin almadiğı sorumluluğu Bakanlık yetkilileri almışlardır.Mahkeme kararına rağmen alınan bu sorumluluk sebebiyle haklarında soruşturma açılan Bakanlık yetkililerinin yargılanması ,Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan'ının oluru ile engellenmiştir.

Mahkeme kararına göre yok sayılan "Mobil Santraller" ,Sağlık Bakanlığı,Çevre Bakanlığı ve bilimsel çevrelerin raporları ortada iken keyfi yapılan yönetmelik değişiklikleri ile çalıştırılmaktadır.Bu durum ise ,Çevre Bakanlığı verilerine göre Türkiye'nin SO2 ve partikül madde bakımından en kirlili 10 ilinden biri olan Samsun'da yaşayan insanların, Anayasanın 56. maddesinde belirtilen "sağlıklı ve temiz

bir çevrede yaşama hakkı"nı elinden almakla eş anlamlıdır.

C. NÜKLEER ENERJİ SANTRALLARI

Enerji politikaları oluşturulurken, planlamada birliğin sağlanması uzun vadeli plan ve projeksiyonlar ile ülkenin enerji ihtiyacının karşılanması gerekirken özellikle 1980'li yıllardan sonra liberalleşme politikaları ile bu anlayış terk edilmiş enerji sektörü tamamen özel sektör ve uluslararası enerji tekelinin kar inisiyatiline terk edilmiştir.

Bu anlayış doğrultusunda son 40 yıldır uluslararası nükleer lobilerin baskıları ile enerjide çeşitlilik bahanelerinin arkasına sığınarak tüm dünyada terk edilmekte olan geri dönülmez riskler taşıyan, insan ve çevre sağlığını hiçe sayan nükleer santraller ülkemizin gündemine getirilmekte bölgemiz dahilinde doğa harikası Sinop ilinde nükleer enerji adası oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Liberal ekonomi politikaları sonucu işsizlik yüzünden büyük göç veren Sinop ili turizm ile kendini toparlamaya çalışırken Sinop ve bölge halkının haklı isyanını göz ardı eden anlayış nükleer santral tesisinde inat etmektedir.

Enerji Bakan'ının her biri 1500MW gücünde peş peşe 3 adet nükleer santralin Sinop'ta tesis edileceğini açıklamasının ardından başta Sinop ili olmak üzere 52 Demokratik Sivil Toplum örgütünün oluşturduğu NKP odasının önderliğinde onbinlerin katılımı ile gerçekleştirilen mitingte nükleer santrallara dur demiştir. Bu mücadele toplanan 100.000 imzanın TBMM'e sunulması ile sürdürülmüş ve nükleer santraller Türkiye'nin gündemine mal edilmiştir.

Bu mücadele 2-3 sayfalık nükleer enerji yasa tasarısına ve nükleer santral yapımına karşı mücadele kazanılincaya kadar sürdürülecektir.

D. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Ülke enerji politikası oluşturulurken planlamada birliğin sağlanması gereksinimin ve sağlıklı projeksiyonların ortaya konulması çok önemlidir. Bu anlamda enerji çeşitliliği bahane edilerek doğa ve insan yaşamını tehdit eden nükleer enerji santrallerinden vazgeçilmeli, bölgesel olarak zengin potansiyele sahip olunan yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları ön plana çıkartılmalı ve bu alanda yatırım yapılmalıdır.

2. Sanayileşerek kalkınma

çabası içerisinde olan bölgemizde, enerji verimliliği ve tasarrufu ön planda tutulmalı yeni çıkan yasanın uygulanması için gerekli adımlar acilen atılmalıdır.

3. Yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları açısından kendi kendine yeten ya da ülkemizde çevre dostu enerjinin kısa sürede üretim hizmetine sunulabilmesi için AR-GE çalışmalarına teşvik ve destek verilmelidir.

4. Katılımcılar ve EMO Temsilcileri yıllardır uygulanan özelleştirme politikaları sonucunda çöktürülen ve özel sektörün inisiyatiline terk edilen sektörde acilen yeni kamulaştırmaları sağlamak ülkenin güvenliği ve kalkınmasının sağlanması gerektiğini vurgulamışlardır.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından hidroelektrik ve rüzgar enerjisi açısından zengin olan, ülkenin en verimli tarım ovalarına sahip Orta Karadeniz Bölgesinde liberal ekonomi politikaları sonucu tamamen özel sektörün kar inisiyatiline dikkate alan enerji politikaları doğrultusunda tesis edilen çevre, insan sağlığı açısından büyük riskler taşıyan Mobil Santraller ve çöp teknoloji nükleer santrallerden vazgeçilmeli. İnsan ve çevre dostu enerji politikasına yönelinmeli, 4628 sayılı EPDK yasası kaldırılarak Kamusal anlayış ile enerji politikası tek elden merkezi anlayış içinde uzun vadeli plan ve projeksiyonlar ile oluşturulmalı. Hem çevre ve insan sağlığı gözetilmeli hem de ulusal kalkınma sağlanmalıdır.

Ülkenin kendi kendine yeten yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmayarak tamamen dışa bağımlı riskli teknolojiler tercih eden anlayış terk edilmeli, insan ve çevre sağlığını dikkate alan politikalara yönelinmelidir.

Bölgemiz özellikle hidroelektrik ve rüzgar potansiyeli açısından zengin bir bölge olup bu kaynakları dikkate alacak politikalar üretmeli,yapım aşamasında olan Ordu ilindeki 60 MW gücündeki Topçam HES ile nükleer santraller yerine Sinop ilinde yaklaşık